

زندگی‌نامه دکتر آدمیت

به گمانم، او سط سال ۱۳۸۳، یک روز پنجشنبه صبح بود که به پیشنهاد و همراهی آقای علی دهباشی، سردبیر گرانقدر ماهنامه وزین بخارا، به منظور انجام معاینه پزشکی مربوط به تخصص اینجانب، راهی منزل روانشاد دکتر آدمیت واقع در یوسف‌آباد شدیم. زنگ خانه را که به صدا درآوردیم، همسر مهریان دکتر آدمیت در راگشود و ما را به درون فراخواند. (بعداً دانستم که بر آراستگی ظاهر و باطن دقت و وسوس دارد.) دکتر هم با لباسی آراسته به پیشازمان آمد و به گرمی تمام ما را پذیرا شد. پیش از آن ایشان را ندیده بودم اما با آثار ارزشمند او، به ویژه کتاب امیرکبیر و ایران آشنایی داشتم و آن را خوانده بودم و نثر دل‌انگیز و شیوه علمی و نقادانه نویسنده آن را می‌پسندیدم و از این که توanstه بود داستان وطن‌خواهی و مظلومیت امیر را به زیبایی و در عین حال بر پایه مستندات به تصویر کشید، بارها به مؤلف آن درود فرستاده بودم و اکنون که سعادت یار شده بود تا محضر او را درک کنم، خوشحال و قدری هیجان‌زده بودم. پس از معارفه و پذیرایی با چای، شیرینی و میوه از ایشان اجازه خواستم که مدارک پزشکی را بررسی و ایشان را معاینه کنم، بالاخره معاینه تمام شد و داروی لازم را تجویز کردم. سپس، گفتگو به ویژه درباره آثار ایشان ادامه یافت و دکتر آدمیت به نرمی و آرامی به پرسشها، پاسخ‌های کوتاه اما جامعی ارائه می‌نمودند. آنچه مرا طی این دیدار و تماس‌های بعدی سخت تحت تأثیر

قرار می‌داد، همانا ادب، وقار، نزاکت، حجب ذاتی و در یک کلام شخصیت دوست داشتنی ایشان بود، که آن را هرگز فراموش نمی‌کنم. البته فروتنی و ادب و حجب ایشان از زمرة تواضع‌ها و ظاهرسازی‌های ساختگی و دروغینی نبود که از هزار کبر و تفرعن بدتر است، بلکه با خمیره وجودی او عجیب بود. در سیماهی او می‌توانستی پاکی و راستی را بیابی و از کلامش بوی فرهنگ و دانش ناب را استشمام کنم. محضرش دلشیین بود. اهل خودستایی نبود و در کلام صمیمی‌اش از جلوه‌فروشی‌های مرسوم اثیری نمی‌یافتش. به این آب و خاک دلبستگی نام داشت و از این رو این دیار را ترک نکرد.

چند روزی پس از دیدار نخست، همسر گرامی او به مطبم آمد و کتابهای اهدایی مرحوم آدمیت را آورد که برایم بسیار گرانقدر بود. در پیشانی کتابها خط چشم‌نواز و جملات محبت آمیز دکتر دیده می‌شد. همسرشان همراه با آنها، پاکتی هم بر روی میز کارم گذاشتند و گفتند: فریدون آن را برایتان فرستاده است. پرسیدم این پاکت حاوی چیست؟ و ایشان پاسخ دادند که خودتان آن را باز کنید. داخل آن بسته‌ای از اسکناس‌های درشت بود و دریافتمن آن را به مناسبت خدمت ناجیزی که انجام داده بودم، ارسال کرده‌اند و ایشان تأکید می‌کردند که این راه و رسم فریدون است که خدمت بی‌مزد و بدون پاداش را نمی‌پذیرد. بهر حال هر طور بود علیرغم اصرار خانم، از پذیرفتن آن سر باز زدم. بعد از دیدار نخست تماس تلفنی نگارنده با دکتر آدمیت و همسرشان همچنان ادامه یافت و تقریباً هر هفته از ایشان احوالپرسی می‌کردم و در واقع تماس با آنها مایه دلخوشی‌ام بود و آن را از وظایف مهم خود می‌دانستم. صدای گوشناز او مرا آرامش می‌بخشید. تا آنکه آخرین بار او را در پایان اسفند سال پیش در بخش آی. سی. یو در تهران کلیینیک دیدار کردم. بر روی تخت دراز کشیده بود و در حال خواب و بیداری، قادر به تکلم نبود، زیرا پزشکان محترم معالج، لوله‌ای به ناچار درون نای قرار داده بودند که به دستگاه تهويه مصنوعی متصل شده بود، زیرا قادر به تنفس خود به خود نبود. بی اختیار قطره‌های اشک از چشم سرازیر شد و دیگر ناب تیاوردم و با وی وداع کردم و بیرون آمدم... و اکنون چندی است که جسم او در میان ما نیست، اما یاد او هرگز نمرده است. برای تسلی خودم گهگاه کتاب‌هایش را تورق می‌کنم و خواندن سطوری چند از کتاب‌های او مایه آرامش من است. با این همه با خود زیر لب زمزمه می‌کنم: مرگ چنین خواجه نه کاری است خود و بارها از خود می‌برسم کی آدمیت دیگری ظهرور می‌کند؟